

- Meditatie
- Ambtelijke praktijk
- Bijbelstudie
- Kerkelijk actueel
- Boekbespreking

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

Verzwegen-beleden-vergeven

*Toen ik zweeg,
werden mijn
beenderen
verouderd, in
mijn brullen den
gansen dag. Want
Uw hand was dag
en nacht zwaar
op mij; mijn sap
werd veranderd in
zomerdroogten.
Sela. Mijn zonde
maakte ik U
bekend, en mijn
ongerechtigheid
bedekte ik niet.
Ik zeide:
Ik zal belijdenis
van mijn
overtredingen
doen voor den
HEERE; en Gij
vergaapt de
ongerechtigheid
mijner zonde.*

Psalm 32:3-5

' Spreken is zilver, zwijgen goud', zo luidt een bekend spreekwoord. Hoe vaak dat spreekwoord ook waar is, er is een situatie waarin zwijgen allerm minst goud is. Integendeel: juist de dood betekent. David spreekt erover in Psalm 32.

Verzwegen zonden

In onze tekst blikte David terug op een donkere periode in zijn leven. Een periode die beheerst werd door bepaalde zonden. Aan welke zonden David concreet denkt, wordt niet duidelijk. Wel blijkt uit de drie verschillende woorden die hij gebruikt voor zijn zonden, dat hij iets heeft verstaan van het gewicht ervan. Hij is een opstandeling tegen God; een krom en verkeerd mens; een doelmisser. Eén zonde van David wordt ons wel genoemd. We lezen in vs. 3: 'ik zweeg'. David zwijgt! Dat wil zeggen: hij zwijgt over zijn zonde tegenover de Heere. Hij belijdt zijn zonde niet voor Gods aangezicht. 'Ik zweeg' – dat geldt niet alleen voor David, maar van nature voor ons allen. Wij zwijgen voor de Heere. Althans: voor zover het onze zonden betreft. O zeker, het kan best, dat ik op bepaalde momenten heel veel te vertellen heb. Ook tegenover God. Ik bid. Lang en uitgebreid. Ik breng allerlei zaken voor het aangezicht van de Heere. Maar als het nu gaat om mijn zonden – om die heel concrete zonden waar ik zo aan vastzit – dan geldt: ik zwijg. Dat zwijgen kan heel letterlijk zijn: het verzwijgen van bepaalde zonden voor de Heere. Het kan ook zijn: het noemen van uw

zonden in het algemeen, zonder dat de bijzondere zonde werkelijk beleden wordt. Het kan ook zijn: de zonde heel concreet noemen, maar zonder een verbroken hart en een verslagen geest. Dat is ten diepste ook zwijgen. En waarom zwijg ik? Omdat ik niet eerlijk wil worden voor God. Omdat ik niet zondaar voor God wil worden. Omdat ik mezelf wil handhaven in een leven van zonde, waar Hij buitengesloten blijft. Nog iets aangrijpends: Die zwijgende mond komt niet alleen voor bij een mens van nature, maar kan zelfs voorkomen na ontvangen genade. Kijkt u maar naar David. De spiegel wordt dus voorgehouden: Zwijgt ú, zwijg jij op dit moment (nog altijd) tegenover God, waar het uw zonde(n) betreft?

Beleden zonden

Als David zwijgt, krijgt hij te maken met Gods hand. Gods hand gaat zwaar op hem rusten. David wordt onrustig. Hij krijgt te maken met tegenslag. Hij wordt ziek. Zelfs zo ziek, dat hij dichtbij de dood komt. Zijn levenssap, zegt vs. 4, wordt veranderd in zomerdroogten. Herkent u dat? Of jij? Dat de hand van de Heere zwaar op u rust? Je voelt je benauwd en rusteloos. Ziek misschien wel. En je vraagt naar de reden: Waarom? Die vraag is niet in het algemeen te beantwoorden. Maar is het misschien, omdat u zwijgt? Kijk, dan ligt er genade in, dat de Heere het David zó moeilijk maakt in zijn leven. Dat de nood zó groot wordt. Want dat gebruikt

de Heere om David op de plaats te brengen, waar hij eerlijk wordt voor God. Verzwegen zonden worden: beleden zonden. We horen het David zeggen (vs. 5a): 'Mijn zonde maakte ik U bekend en mijn ongerechtigheid bedekte ik niet. Ik zeide: Ik zal belijdenis doen voor de HEERE'. Wat valt op in die woorden? Allereerst, dat Davids belijdenis een bewuste zaak is. Hij neemt het zich heel bewust voor: 'Ik zál belijdenis doen'. Daarin klinkt iets door van het 'ernstig overleg' dat eerst in Davids ziel heeft plaatsgevonden. Opvallend is in de tweede plaats, dat David écht eerlijk gemaakt is. Hij 'bedekt' zijn ongerechtigheid niet langer. Eerlijk komt hij ermee voor de dag. Nee, die eerlijkheid is geen vrucht van Davids eigen akker. Daar is Gods Geest aan te pas gekomen. Door het Woord en de krachtige toepassing daarvan gaat Hij David eerlijk behandelen én eerlijk maken. En waar dát gebeurt, bedekt een zondaar zijn zonde niet langer. En het derde: David doet belijdenis 'voor de HEERE'. Hij stelt zich met zijn zonde voor het aangezicht van de heilige God. En onlosmakelijk daarmee verbonden: hij buigt voor de Heere: 'Ik heb gedaan wat kwaad is in Uw oog. Daarom ben ik, Heere, Uw gramschap dubbel waardig'. Kent u, ken jij dát belijden van de zonde?

Vergeven zonden

In de weg van de echte, hartelijke schuldbelijdenis mag David het

*Mijn zonden,
die ik bedekte
en verzwegen,
hoe kunnen
ze vergeven,
door de
Heere bedekt
worden?*

ervaren: 'Gij vergaaf de ongerechtigheid mijner zonde' (vs. 5b). Dát is de ervaring van David. Zijn scharlaken en karmozijnrode zonden – zo groot, zo zwaar – ze worden door de Heere vergeven. Ze worden weggewassen. Waar dát gebeurt, word ik van straatarm en diep ongelukkig, écht gelukkig, in de diepe en geestelijke zin van het woord. Welgelukzalig. Zo begint David zijn Psalm ook: 'Welgelukzalig is hij, wiens zonde vergeven is, wiens ongerechtigheid bedekt is (...) dien de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent'. En dat brengt tenslotte bij de

vraag – ook uw en jouw vraag? – hoe dat nu eigenlijk kan. Mijn zonden, die ik bedekte en verzwegen, hoe kunnen ze vergeven, door de Heere bedekt worden? Dankzij mijn schuldbelijdenis? Nee. Al is dat wel de *weg waarin* de Heere Zijn vergeving wil schenken, het is nooit de *reden waarom* de Heere vergeeft. Want: hoe verborgen en verslagen een mensenhart ook is, waaruit de belijdenis van de zonde opwelt, het is en blijft een zondaarshart. En zelfs in het belijden van mijn schuld liggen nog gebreken en soms ook onzuivere motieven. Als de Heere David zijn zonde

vergeeft en niet toerekent, is dat alleen, omdat Hij die zonde wél heeft toegerekend aan Zijn Eigen Zoon. De Heere Jezus 'Die geen zonde gekend heeft'. Als Hij daar staat, voor de aardse rechter, terwijl allerlei beschuldigingen aan Zijn adres klinken, dan zwijgt Hij. Maar door dát zwijgen eigent Hij de schuld van Zijn Kerk; heeft Hij de schuld van vijanden op Zich genomen. En weggedragen. In deze zwijgende Zaligmaker is de zaligheid voor een schuldige zondaar.

A.J.T. Ruis

Ambtelijke praktijk

Let er op. Judas 5- 7

In studieboeken staan zinnen en teksten die niet vergeten mogen worden. Zij zijn van betekenis. Dit kan bijzonder gezegd worden van Gods Woord. Voor leer en leven heeft de Heere ons veel te zeggen. De Heere laat de Bijbelschrijvers het een en ander benadrukken. In dit verband moeten we ook denken aan het woord wat Judas in zijn brief zelfs tot tweemaal gebruikt.

Eenmaal overgeleverd

In vers 3 wijst hij de lezer op het geloof dat eenmaal de heiligen is overgeleverd. In vers 5 herhaalt hij het woord 'eenmaal'. De betekenis van dit woord mag ons niet ontgaan. Het zegt ons wat een gegeven is. Voor altoos (vs. 3). Vers 5 zegt wat bekend is. Niemand kan zeggen dat weet ik niet. Twee zaken kunnen we hieruit concluderen wat ons in en door het Woord

is overgeleverd. Het vraagt Goddelijk gezag. Door Gods voorzienig beleid moeten we er het leergezag bij betrekken. Dat is bijzonder gekomen door de kerkelijke vaststelling van de drie formulieren van enigheid. Het is bekend waarom Judas het woord 'eenmaal' zo met nadruk gebruikt. De insluipers in de gemeenten wilden overtuigen dat de genade Gods toestemming geeft tot een eigen wilsleven. Geen wetsgehoorzaamheid, geen wetsbeleving in de gang van het leven. We kunnen zeggen: een totale koersverandering van wat de Heere vraagt werd gepropageerd. Helemaal vreemd vandaag? Welke ruimte mag er op de zondag zijn? Ga gerust het bos in. Ga gerust naar het strand. Koop gerust een ijsje. Neem een patatje. Als je maar gelovig bent. Op het laatste ligt het accent. Al die regeltjes: dit en dat mag niet. Er wordt smalend over gesproken. Het moet eens en voorgoed overboord. De gevolgen daarvan blijven niet uit. Het ware christen zijn gaat onder. Het leven in de vreze Gods, waarvan de praktijk blijkt in zondag 38, verdwijnt. De zondag is Gods dag niet meer. Niet meer Gods werk voor en in ons leven. Hoe het gaat wanneer het leven ingaat tegen Gods wil

Van de Redactie

Inhoud

In dit nummer van ons blad is een meditatie opgenomen van ds. A.J.T. Ruis over Psalm 32:3-5. Ds. Tanis gaat verder met zijn schrijven over de brief van Judas. Ds. P. Roos levert een bijdrage over intolerantie. Ds. J.M.J. Kieviet schrijft verder over het avondmaalsformulier. Ds. K. Hoefnagel schrijft in zijn vragenrubriek over seksverslaving. In de rubriek sprekend verleden een artikel geput uit het werk van ds. Theodorus van der Groe over de bekering. Tenslotte wat boekbesprekingen en berichten.

Ambtsdragersconferentie

Ds. J.M.J. Kieviet hoopt te spreken over het onderwerp 'homoseksualiteit'. Vanwege de bevestiging en intrede van ds. Procee in Middelhamis wordt deze conferentie D.V. 14 januari gehouden in de Chr. Geref. Kerk te Noordeloos.

Verschijsning volgende nr.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. dinsdag 13 december verschijnen. Kopij graag binnen donderdag 1 december.

AvH

en wet wordt door feiten uit het Woord door Judas aangegeven. Hij roept voor de aandacht wat niet onbekend is. Judas grijpt terug naar het verleden. De Heere had het volk uit Egypte uitgeleid. In de woestijn had de Heere het volk onderhouden. Onderweg naar het beloofde land heeft het volk Israël het aan niets ontbroken. In Kanaän zou men zeker komen. Tot versterking van het geloof daarin ontving het volk uitzonderlijke tekenen van de Heere. Bij de terugkeer van de verspieters lieten Jozua en Kaleb een overtuigend getuigenis horen. Er was geen vrees voor het volk van Kanaän. Ze zijn ons brood en hun schaduw is van hen geweken. De Heere is met ons. Daarom: vreest hen niet, Numeri 14:3. De reactie was: stenigen die twee! Het oordeel van de Heere bleef niet uit. Hun ongeloof in Gods Woord en zo het verwerpen van Gods spreken werd zwaar gestraft. Alle personen boven de twintig jaar zouden in de woestijn sterven. Behalve Jozua en Kaleb. Wat gaat het toch nauw uit. Nu is de verdraagzaamheid en de lankmoedigheid van de Heere zeer groot en dat door de verdienste en het gebed van Christus Jezus. Maar het eindgericht staat vast. Het komt. Het voltrekt zich ook in de kerk, in de gemeente, wanneer de boetvaardigheid, het gebed om vergeving en de kracht om te luisteren naar het Woord van de Heere en zo het gehoorzamen daarvan ontbreekt.

De hemel

Judas gaat verder met het wijzen op. Nu wijst hij op het gebeuren in de hemel. Onder de engelen. Laten we ons niets wijs laten maken. Steeds moeten we de Bijbel letterlijk lezen. Engelen zijn gediensstige geesten (Hebr. 1:14). Geschapen door God de Heere. Ze waren betrokken bij heel de schepping. De zonen Gods juichten toen God de Heere de aarde schiep, Job 38:7. Met de zonen Gods worden de engelen bedoeld. Er is een nauw verband tussen de hemel en de engelen. Ze zijn in de hemel bij God. Ze staan dichtbij God. Door hen is er verkeer tussen de hemel en de aarde en

omgekeerd, Genesis 28:12 en Joh. 1:52. Het aantal engelen is groot. Het is een rijke verscheidenheid. Hun dienende functie wordt in de Heilige Schrift op onderscheiden wijze getekend. Bijzonder zijn de engelen betrokken bij de heilsgeschiedenis. Het dienen van Jezus is er in de staat van Zijn vernedering en verhoging. Nu zegt Judas in zijn brief dat er engelen geweest zijn die hun beginsel niet bewaard hebben. Ze hebben hun eigen woonstede verlaten (Judas :6). Daar wordt ook in 2 Petrus 2:4 op gewezen. Het is opvallend dat er op verschillende plaatsen overeenstemming is tussen de brief van Petrus en die van Judas. Die gelijkheid moeten we niet voorbijzien. Het getuigt van betrouwbaarheid. De gevallen engelen hadden evenals de anderen hun woning bij hun Schepper, hun God. Een hoge, rijke positie. Vol schittering en glorie. Tevredenheid was er niet. Alhoewel er geen oorzaak voor ontevredenheid behoefde te zijn. Wie bij God is, heeft het goed. Rijk. Echter: hoogmoed ging hen beheersen. Hun machtsgebied moest vergroot worden. De door God geschapen wereld wilden zij in hun greep hebben en er over heersen. Dit alles onafhankelijk van de Heere. Geen God en geen Meester. Dat ging leven in de hemel. De revolutie is in de nabijheid van God begonnen. Het gezag van God werd totaal omver geworpen. Sommige engelen hebben hun woning bij God bewust verlaten. Die daad is niet ongestraft gebleven. Judas zegt: God heeft hen tot het oordeel des groten dags met eeuwig banden onder de duisternis bewaard (vs. 6). Ze zijn door hun Schepper in een onderaardse strafplaats opgesloten. Waar het altoos duister is. Zonder uitzicht. Zonder verandering. Wachtend op het definitief eeuwig oordeel. Ontvluchten is uitgesloten. God de Heere heeft hen geklonken in eeuwige boeien. Ontworstelen aan de duisternis is uitgesloten. Nu betekent dat niet dat zij geen enkele macht meer hebben en kunnen uitoefenen. Ze stellen alles in het werk om anderen te brengen in dezelfde duisternis waarin zij eeuwig verkeren. Ze

werken in gemeenschap met de satan. Johannes zegt: de duivel, de satanas, die de gehele wereld verleidt is geworpen op de aarde en zijn engelen zijn met hem geworpen (Openb. 12:9). De engelen hebben zich bewust geplaatst aan de zijde van de satan. Zo hebben zij zich in de dienst van de satan geplaatst. Er is nu gezamenlijk een voortdurende activiteit gericht tegen God, tegen Christus en Zijn gemeente. Met het zwaard of met het verleidende valse licht om af te leiden van het Bijbelse spoor. Op verschillende plaatsen in de Heilige Schrift worden we daarvoor gewaarschuwd. We worden erop gewezen waartoe het werk leidt en wat het einde is. in Matth. 25:41 voorzegt Jezus het oordeel over de bokken nadat zij van de schapen gescheiden zijn. Gaat weg van Mij gij vervloekten in het eeuwige vuur hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is. Dit staat allen te wachten die met God en Christus breken en leven naar eigen willekeur. Bijzonder vandaag leggen satan en zijn engelen erop toe, daar ze weten dat ze nog maar een korte tijd hebben om mensen af te trekken en af te houden van de dienst des Heeren. De Heere Christus niet te erkennen als de enige wettige Heere van het leven. Ook moet er gehuiverd worden voor de demonische krachten die zich in verschillende opzichten laten gelden. Het is niet te scherp wat in de Ned. Geloofsbelijdenis staat. De duivelen en de boze geesten zijn alsoo verdorven dat zij vijanden Gods en alles goeds zijn. Naar al hun vermogen loeren zij op de Kerk en een ieder lidmaat van die om alles te verderven en te verwoesten, NGB art. 12.

Steden

In verband met het eeuwige oordeel wijst Judas ook op het gebeuren met Sodom, Gomorra en de omliggende steden. De steden zijn omgekeerd (Genesis 19). Hun mentaliteit ging alle normen en perken te buiten. De door de Schepper gestelde grenzen werden met handen en voeten getreden. Kernachtig maar zeer triest is gezegd: de inwoners van de steden hebben dartelend als het vee de

*Wie bij God is,
heeft het goed.
Rijk. Echter:
hoogmoed
ging hen
beheersen. Hun
machtsgebied
moest vergroot
worden.
De door God
geschapen
wereld wilden
zij in hun greep
hebben en er
over heersen.*

Want zonder de kennis van God hadden en hebben de heidenen normen. Zij zijn zichzelf tot wet.

wet van de natuur van hun nek geworpen. Alles wat God in Zijn goedheid had gegeven werd geheel omvergeworpen. Want zonder de kennis van God hadden en hebben de heidenen normen. Zij zijn zichzelf tot wet. Ze worden er innerlijk toe gedrongen om te doen wat de wet gebiedt omdat het werk van de wet in hun harten geschreven is. Dat houdt niet in dat de wet van God in hun harten geschreven is zoals we dat lezen in Jer. 31:33. Bijzonder bij de mannen waren alle remmen weg. Heel duidelijk werd dit getoond toen zij de twee engelen die als gasten in Sodom waren gekomen geen gastrecht verleenden en hen seksueel wilden misbruiken. Judas schrijft: de mannen kwamen tot het nagaan, het nalopen van ander vlees. De gedachte aan homoseksualiteit is niet overtrokken. Het was zonde! Het was één van de zondige werkelijkheden die voorkwamen in de steden. Judas zegt: evenals Israël en de engelen hoereerde men af van wat God de Heere had gegeven en geboden. Aan het doen van wat de Heere gebiedt is Zijn zegen verbonden. De Heere wil bewaren

voor het kwade en geven wat goed is voor ons in de samenleving.

Gebeuren nu

Daar dient vandaag ook aan gedacht te worden. Alhoewel de normen en de waarden van de Heere opzij geschoven zijn en er vrij spel mag zijn op allerlei terrein. Het homoseksuele leven is ook gelegaliseerd. Waren de kerken in het verleden daar tegen op grond van de Schrift, nu komt er al meer een verandering in het denken en spreken daar over. Men meent nu meer het juiste zicht te hebben op teksten die gebruikt worden en zo wordt er ruimte gegeven voor. De normativiteit van het Bijbels spreken over huwelijk en seksualiteit kan zo losgelaten worden. Daar valt dan ook onder de woorden van de hoogste Profeet en Leraar Jezus Christus. Als het over de echtscheiding gaat (Matth. 19) zegt Jezus: 'Hebt gij niet gelezen, Die van den beginne de mens gemaakt heeft, dat Hij ze gemaakt heeft man en vrouw? En gezegd heeft: Daarom zal een mens vader en moeder verlaten en zal zijn vrouw aanhangen, en die twee

zullen tot één vlees zijn? Alzo dat zij niet meer twee zijn, maar één vlees. Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheidt de mens niet.' Bijzonder ambtsdragers hebben een pastorale taak. Allen die het moeilijk hebben dienen met woord en gebed bijgestaan te worden. Echter mag er geen één richtingverkeer zijn. Daar gaat het wel op lijken en dit wordt zelfs als eis gesteld. Maar er zijn wat personen die de aandacht dienen te hebben en contact verdienen met het ondersteunende Woord. Nu wordt geopperd: er is een vergeten groep en daarom meer aandacht. Tegenover die opmerking kan nog wel het één en ander geplaatst worden. De Kerk leve bij het Woord, spreek naar het Woord en sta bij met het Woord. Overall! Daar rust de zegen van de Heere op. De dienende functie van de kerk is dan niet vruchteloos. Wanneer ruimte is of komt ten opzichte van één van Gods geboden of zelfs ten opzichte van alle geboden van God, gaat dit aan de Wetgever niet voorbij. De genoemde voorbeelden zijn een baken in zee.

M.C. Tanis

Kerkelijk actueel

Intolerantie

Het is goed dat de aandacht gericht wordt op de stichting "Onze weg". We mogen als christenen dankbaar zijn dat deze instelling bestaat.

In het Kerkblad voor het Noorden schrijft Dr. Steensma uit Veenwouden artikelen over de toenemende onverdraagzaamheid in ons land tegenover Christenen. Hij geeft hierbij ontstellende voorbeelden. Is het al zover? Je vraagt je verder af of we met elkaar deze dingen werkelijk hebben geregistreerd; het lijkt er veel meer op dat we deze tekenen niet opmerken. Hoe zou dat komen?

Ik geef iets uit zijn artikel weer. We kennen in Nederland de stichting "Onze weg", een stichting waarin homoseksuelen vertegenwoordigd zijn, die trachten de Bijbel te volgen in hun persoonlijke leven. Deze stichting komt niet in aanmerking voor subsidie, vanwege de verdenking dat deze christenen de betreffende gevoelens zouden willen ombuigen naar een heteroseksuele richting. "De medewerkers van de stichting werden

zelfs weggezet als homogenezers" en dat zou natuurlijk volstrekt onacceptabel zijn in een klimaat van acceptatie van en indoctrinatie rond homoseksualiteit. "Verandering of verbleking van gevoelens werd bij voorbaat uitgesloten door de minister. De minister was op dit punt een woordvoerster van de tijdgeest die zich verzet tegen het Evangelie". Er mocht vooral geen enkele smet geworpen worden op het blazoën van organisaties als

het COC en op het thema zelf. Het COC lijkt zich steeds meer op te stellen als een terroristische organisatie die blinde aanbidding vergt van de afgod van de homobeweging. Het is goed dat de aandacht gericht wordt op de stichting "Onze weg". We mogen als christenen dankbaar zijn dat deze instelling bestaat. Ze beklemtoont dat op grond van het heil in Christus en door het werk van de Heilige Geest deze gevoelens niet bij voorbaat onoverwinnelijk zijn, al gaat men daar niet primair van uit. In de huidige discussies rond dit thema heeft deze stichting het extra moeilijk. Niet alleen door maatregelen van de overheid, zoals werd aangetoond, maar ook door

hetgeen vanuit Gods Woord in onze kringen tegen homoseksualiteit in stelling wordt gebracht. We moeten steeds weer beseffen dat we onbedoeld met de terechte afwijzing van homoseksualiteit ook hen pijn kunnen doen. Ook wij zouden kunnen vervallen in de fout dat we te hard oordelen over hen die hiermee worstelen. Vanwege de maatregel van de minister, als uiting van de stem van de massa, komen zij in een nog sterker isolement terecht. Laten wij hen dan in ieder geval hierin bijstaan.

Het is ernstig als een minister, die er is voor heel het volk, zulke taal uitslaat. Het zou in deze lijn doordenkend, ongewenst geacht worden als een homo zo ver kwam dat hij een vrouw zou lief krijgen. Of als een organisatie een dergelijke ombuiging van gevoelens zou willen bevorderen. De subsidie is slechts bedoeld voor acceptatie van deze gevoelens in orthodox-christelijke kring! Zo ziet onze overheid dat. Onze overheid als zedenmeester! En hoe! Daar zal zij dus ook in de toekomst alles op gaan toelagen. In een tolerante natie, waarin vrijwel alles geoorloofd en geaccepteerd is, breekt men de staf over hen die daarover anders denken. Dat betekent: wij moeten gaan denken als het COC. Daarnaast is er geen enkel alternatief. Er is op dit terrein geen sprake van vrijheid van meningsuiting. Steensma noemt verder ook de inperking van onderwijsvrijheid. Een schoolbestuur mag geen leraren van hetzelfde geslacht, die een seksuele relatie onderhouden, weigeren. "Langzamerhand ontstaat een patroon waarin de lijnen steeds duidelijker worden aangezet. De patroon is dat het christelijk geloof een gevaar zou zijn voor de heersende moraal in de samenleving". Hij haalt Cliteur aan die spreekt over de theologie van het terrorisme. De waarden worden hier volkomen op hun kop gezet. Men houdt de huidige moraal in Nederland voor barmhartig en humaan, terwijl de christelijke waarden aan zouden zetten tot morele dwang en onderdrukking. Het lijkt barbarij in veler oog. Er kan een tijd komen

dat christenen beschuldigd gaan worden van religieuze criminaliteit. Vandaar dat ook steeds weer de vergelijking met de Taliban opduikt. Deze organisatie doodt duizenden mensen en vergiet stromen bloed; christenen die weerloosheid in hun banieren hebben staan, worden gemakshalve maar op één hoop gegooid met terreurorganisaties. In zo'n klimaat kan het zover komen dat men meent er goed aan te doen de christenen uit te sluiten van allerlei functies en voordelen die de maatschappij te bieden heeft.

Een andere zaak die genoemd wordt, is de weigering van gemeenten om trouwambtenaren aan te stellen die bezwaren maken tegen het homohuwelijk. Ook in deze kwestie blijkt weer hetzelfde: niet Gods wet is heilig, maar de afwijking en de overtreding daarvan is heilig. We lopen hier aan tegen de moderne goden van onze tijd. Het deert ons volk niet dat er alom in de wereld velen zijn die bezwaren hebben tegen homoseksualiteit. Bij deze bezwaarden is de verlichting en de beschaving nog niet werkelijk doorgedrongen, zo meent men.

Afgoden vragen van ieder een onvoorwaardelijke gehoorzaamheid. Ons volk is tegen discriminatie, maar aspirant verplegenden die tegen abortus zijn, worden in de meeste gevallen niet meer aangenomen. We gunnen graag ieder een betaalde baan, maar als je niet op zondag wilt werken, dan wordt het lastig. We zijn voor integratie van Turken, maar Christenen worden gedesintegreerd. Vrouwen zijn geëmancipeerd en daarom discrimineren we de SGP. Men zal terstond tegenwerpen dat men niets op ons tegen heeft. Het komt alleen omdat wij iets tegen hebben op de maatschappij van Nederland. En dat is niet toegestaan. Wilders heeft wel vrijheid van meningsuiting, maar heb ik dat ook, en u?

Op zich is dit geen vreemd verschijnsel. Reeds in de dagen van de profeten waren er al die het kwade goed noemden en het goede kwaad. Het is de religie van Saulus, die meende Gode

een dienst te doen door de volgelingen van Jezus te doden. In het oude Rome werden alle rampen die zich voordeden toegeschreven aan de christenen; de goden van Rome vertoornen zich over de volgelingen van Jezus. Waar de zaken zo liggen, zal uitleg van de Bijbelse waarden geen verandering aanbrengen. Er heeft zich in het denken van de moderne mens een noodlottige omslag voorgedaan. Als u tegen abortus bent, omdat u treurt vanwege de vele mensenlevens die in de moederschoot worden omgebracht, zal men u hardheid verwijten. U bent dan degene die hardvochtigheid uitstraalt. U toont geen enkele bewogenheid met meisjes en moeders die ongewenst zwanger zijn. In het lustparadijs waar onze maatschappij op wil lijken, willen mensen zich uitleven, ook als dat leidt tot kindermoorden. Ik herinner hier ook aan het werk van de stichting "Schreeuw voor leven", die de zedelijke trends in onze maatschappij aan de kaak stelt. Het is te begrijpen dat Dorenbos zich bedient van schokkende taal; dat moet feitelijk wel omdat de dingen anders niet meer tot ons doordringen.

Zo kan er een ketterjacht ontstaan zoals dat in het oude Rome het geval was. Dat ondervond ook Ds. Vlietstra die een zinsnede uit een boekje van Koelman in zijn kerkelijke brief opnam. Daarin stond het woord "kastijden", zoals u ongetwijfeld ook al hebt gehoord. Het is ernstig als predikanten en kerken niet meer vrij zijn om in hun gemeentestukken dingen te zeggen die tegen de huidige moraal ingaan. Ds. Kempeneers ondervond dat enige tijd geleden ook.

Met deze en dergelijke vormen van inmenging zijn we in een nieuwe fase beland. Ik vermoed dat ook uitspraken op de kansel in de toekomst niet meer vrijelijk kunnen worden gedaan over heikele onderwerpen. In de Tweede Wereldoorlog stonden Duitsers en spionnen in de kerken te luis teren. In dit verband moet ook de vraag overwogen worden of het gewenst is dat alle preken zo maar op internet staan. Ik heb al eerder

*We moeten
steeds weer
beseffen dat
we onbedoeld
met de terechte
afwijzing van
homo-
seksualiteit ook
hen pijn kunnen
doen. Ook wij
zouden kunnen
vervallen in
de fout dat
we te hard
oordelen over
hen die hiermee
worstelen.*

Wat betreft het woord kastijden: het woord slaat niet alleen op lijfstraffen, maar heeft juist een klank in zich van een liefdevolle opvoeding.

aangegeven dat preken bedoeld zijn voor de gemeente van Christus. Er zijn meer ongewenste effecten van deze internetpreken te bedenken.

Wat betreft het woord kastijden: het woord slaat niet alleen op lijfstraffen, maar heeft juist een klank in zich van een liefdevolle opvoeding. Het wordt immers gebruikt van de omgang van Christus met de Zijnen. Gods Woord spreekt vooral ook over het woord "tucht". Een woord dat bijvoorbeeld bij de Inspectie voor het onderwijs ook verdacht is, zoals ik zelf eens bemerkte. Het woord heeft juist een heel mooie achtergrond: tucht is trekkende liefde. We zien dus dat er steeds meer schermutselingen zullen gaan voorkomen op de grens tussen kerk en wereld.

Hoe moeten wij hiermee in de toekomst omgaan? Er zijn christenen die zich, onder druk en onder invloed van de tijdgeest aanpassen. Homoseksualiteit wordt door steeds meerderen aanvaard (EO, CU). Deze weg is onbegaanbaar en voert steeds verder van God af. Beter is het met wijsheid en voorzichtigheid, wel beslist, te staan voor de waarheid van Gods Woord. Dat vraagt bezinning. De RMU heeft een goed initiatief genomen in verband met de weigerambtenaar.

De opkomst van apologetiek (doordenking van standpunten in verband met aantijgingen vanuit de wereld) kan een goede bijdrage leveren. Laten we verder onszelf de slachtofferrol niet aanmeten. Gods Woord heeft al deze dingen voorzeggd. Lees maar over het dal Dura, over de vensters van Daniël, over de vrouw die moet vluchten in de woestijn. De Heere heeft dit alles voorzeggd en dus zal Hij Zijn Kerk behoeden. De duivel vraagt altijd weer totale onderwerping van de Kerk. Romeinse christenen moesten offeren op het altaar van de keizer. Verder mochten ze zijn zoals ze waren. Maar dat ene gebaar werd afgeëist. Daar ligt de intolerantie.

Deze hele ontwikkeling kan voor de Kerk ook een zegen zijn. Voor de Kerk, zo schreef ik. Het is erg dat de wereld wegzinkt en wij met haar. Maar er zal ook iets ontstaan van geestelijke weerbaarheid, als Gods Geest hierin meekomt. We zullen meer gaan beseffen dat we als christenen elkaar nodig hebben. Deze conflicten aan de grens kunnen ons tot het inzicht brengen waarover het nu eigenlijk gaat. Dat betekent concreet: als mensen als Vlietstra en Kempenaers e.a. worden belasterd, moeten we als Kerk present zijn en dus niet de ander de kastanjes uit het vuur laten halen (wat soms ook

gebeurt). Er moet een platform komen waar deze dingen gemeenschappelijk doordacht worden. Bedenk ook dat velen onder ons volk nog lang niet toe zijn aan een kristalnacht of een pogrom tegen de Kerk. Elsevier meldde het bericht uit Katwijk en dan zie je vooral twee reacties: er zijn heel agressieve en laag bij de grondse pijlen, maar er zijn er ook veel, die toch eerlijk deze dingen willen doordenken.

Wat het voornaamste is: de Heere zal Zijn Kerk voeden, ook in de woestijn. We bidden om opwekking; misschien is dit mede ook een weg daartoe. Zoals we als kerken nu in de maatschappij staan, kan het feitelijk niet doorgaan. De huidige stijl vraagt heel wat meer slachtoffers dan tijden waarin de dingen moeilijker worden. Ook de wereld kan ermee gebaat zijn. Beter dan allerlei drempelverlagende activiteiten kan de aandacht, die vanzelf ontstaan zal voor het Koninkrijk Gods, juist wijzen op de enge poort. Die poort zal toch meer overtuigen dan uitgesleten drempels. Geen mensenkind kan dit aan in eigen kracht. De Heere alleen kan ons bewaren. Want: "niemand zal ze uit Mijn hand rukken".

P. Roos

Vragenrubriek

Vergif ingenomen

De vraag die nu is binnengekomen is eigenlijk een hulpvraag, een vraag van een jonge man in nood. Dan zeg ik op mijn beurt: als je je nood al zien mag en om hulp verlegen bent is dat al moed en hoopgevend! De nood is wel groot, maar groter dan de Helper is de nood toch niet! Er is een Helper, groot van kracht! Laat ik daar mee mogen beginnen.

Maar wat is het probleem. Hoewel de vraagsteller anoniem wil blijven, vindt hij het toch goed

dat zijn vraag in ons blad behandeld wordt, en daar ben ik blij om. Want zijn probleem zal door meerderen herkend worden, daar ben ik zeker van. Het probleem is dat hij sex-verslaafd is en zich via pornobladen en internet-sites als het ware zoekt te laven aan alles wat zijn oog begeert te zien. Hij is daarbij gewoon kerkelijk meelevend, ja meer nog, hij zet zich ook graag onder de prediking van zonde en genade. Zowel dan, als hij met smaak luisteren mag,

maar ook na het bedrijven van de zonde, voelt hij hoe arm en leeg en ellendig hij is en is er ook wel eens het vaste voornemen om met alles te kappen. Maar de begeerte van zijn hart is sterker dan zijn goede voornemens.

Maar nu heeft hij gemerkt, en dat is eigenlijk zijn vraag, dat hij niet meer van de zonde los komt en dat zich allerlei beelden aan hem opdringen, zelfs onder het bidden en het luisteren naar de prediking. Nu weet hij zeker dat hij zichzelf

vergiftigd heeft en dat zijn toestand hopeloos is geworden. Hij is "ongeneeslijk ziek". En dat door eigen schuld. Immers, als je gif hebt ingenomen, ben je een zelfmoordenaar.

Verstandelijk weet hij wel dat de Heere redden kan, maar het is nu meer de vraag of de Heere dat ook nog wel wil. Hij zondigt immers tegen licht en beter weten in! Ik heb zijn probleem wat uitvoerig beschreven, opdat ook anderen het zouden herkennen en misschien dit antwoord met belangstelling lezen.

Nu mijn gedachten hierover. Het grootste probleem voor u is niet de sex, maar uw hart. Het probleem is niet zozeer het gif, maar de hand die naar het gif grijpt. Nu zal er aan de kant van de wereld niets veranderen, zolang de wereld nog bestaat. De aanbiddingen, in dit geval op het gebied van de seksuele begeerten, zullen eerder toe- dan afnemen. Er moet dus aan uw kant wat veranderen, uw hart moet veranderd, vernieuwd, opnieuw geboren worden.

Dat is eens voor het eerst en steeds weer nodig. Hoor David, de man naar Gods hart, na het bedrijven van overspel en moord, maar smeken: Herschep mijn hart, en reinig Gij o HEERE, die vuile bron van al mijn wanbedrijven.

Dat de Heere en Hij alleen bij ons hart kan komen om dat te vernieuwen mag nooit betwijfeld worden. Daar is Gods Woord duidelijk in. Hoor Hem spreken: Ik zal het stenen hart wegnemen en u een vleselijk hart, een nieuw hart geven, Ezechiël 36:26. Hij heeft ook het recht om een nieuw hart te eisen, dat is ook Ezechiël, hoofdstuk 18:31, maar Hij bewijst ook Zijn genade om hetgeen Hij van ons vraagt ook Zelf ons te geven. Dan geldt: al wat u ontbreekt, schenk Ik, zo gij het smeekt, mild en overvloedig!

O dat twijfelen aan Gods macht en vermogens! De vader van de maanzieke knaap keurt het af als ongelovigheid. Had hij immers niet gezegd: Maar indien Gij iets kunt...Maar beste man, sprak de Heere Jezus toen: daar zit het hem niet op vast. Maar indien gij kunt geloven!

Dat de Heere ons uit de grootste nood *kan* helpen moet ons duidelijk worden, maar dat Hij nu ook helpen *wil*, moeten we eveneens leren zien. God is niet onwillig, maar *ik* zit in het net van mijn verdorven onwilligheid! Daarom grijp ik naar het gif van de zonde, daarom drink ik het als water in. Daarom wijs ik de Heere en Zijn heil af, ik wil Hem niet! Misschien is de Heere dat onze vraagsteller aan het leren. Ik wil niet! Onze wil is vleselijk. Dat blijft ook na het ontvangen van genade zo. Werkt de Heere door genade nieuwe begeerten in mijn ziel, de oude blijven! Die moeten sterven, gedood worden. Die oude begeerten moeten het graf in en met mijn verdorven vlees verteerd worden!

Onder die onwil gaat een mens dan zuchten en klagen. Hoor Paulus maar: Wat ik niet wil, dat doe ik, Romeinen 7. En het kan in onze waarneming ook zo verzondigd zijn, dat we niet twijfelen aan de wil van de Heere om mij te helpen, maar wel belijden we dat we Zijn hulp als een groot en onverdiend wonder zien. Zoals die melaatse die tot Jezus kwam met de bede: Heere, indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen, Matth. 8:2. U ziet al wel dat wij met het beantwoorden van uw vraag niet zomaar klaar zijn. We hopen er de volgende keer dan ook mee verder te gaan. Maar een ding moet ik nu al vast zeggen. Wat is het probleem van de zondeslaaf, behalve zijn onwilligheid om te breken met de zonde en zijn onmacht om zich van de zondeboeien te ontdoen? Dit: hij heeft geen liefde tot de Heere. Wel kan hij zijn geweten horen spreken en hem aanklagen. Het geweten is immers een grote vriend van God. Wel kan hij een hekel krijgen aan zichzelf. Wel kan hij tot de erkenning komen dat het goed mis is met hem. Maar als de liefde ontbreekt, zal er nooit iets veranderen in zijn leven. Het zal erger worden en uiteindelijk zul je aan de werking van het gif sterven. Waarom kiest de mens, ieder mens hoor, voor het verkeerde, u, die naar sexfilms zit te kijken, en u die dat misschien nog nooit hebt gedaan, maar ook

een hart hebt dat heeft gekozen tegen God, ja waarom kiezen wij verkeerd? Omdat er geen liefde tot God in het hart is. Omdat het liefdeoffer van de Heere Jezus nog nooit ons hart heeft gebroken. Omdat wij aan de goedheid van de Heere voorbij zien! Wij zondigen namelijk tegen een goed en goeddoend God. Een God Die alleen krachtens Zijn algemene goedheid al zo dienenswaardig is. Wij zondigen tegen een God Die gezworen heeft dat Hij geen lust heeft in de dood van de goddeloze. Dat heeft Hij ondertussen toch wel bewezen in uw leven, en in het mijne. Als het werkelijk gif is, wat u hebt ingenomen, soms met bergen tegelijk, wat is het dan toch nog een wonder dat we nog leven. We leven nog! Gif ingenomen, het zwaarste nog wel, de zonde, vele jaren lang. En toch nog leven! Hoe bestaat het? Ja, hoe bestaat het! Een volgende keer verder. De Heere zij u en mij genadig!

K. Hoefnagel

Het probleem is niet zozeer het gif, maar de hand die naar het gif grijpt.

Aan de vruchten zal de boom gekend moeten worden. Het kan ook niet anders zijn, of een ziel, waarin de Heere genade werkt, en welke dus aanvankelijk en in beginsel geheiligd is, deze ziel zal al haar vermogens voelen doordrongen worden van dat nieuwe leven, met een kracht en drang tot uiting naar buiten. Zelfs haar lichaam wordt er haar een instrument toe. Zij het ook onder grote gebreken, waarover zij dan juist veel zal klagen en zuchten voor de Heere.

G. Wisse,
De bekering des mensen.

Het avondmaalsformulier (57)

“Want door Zijn dood heeft Hij de oorzaak van onze eeuwige honger en kommer, namelijk de zonde, weggenomen, en ons de levendmakende Geest verworven; opdat wij door die Geest (die in Christus als in het Hoofd en in ons als Zijn lidmaten woont) met Hem waarachtige gemeenschap zouden hebben, en al Zijn goederen, het eeuwige leven, de gerechtigheid en de heerlijkheid deelachtig worden.”

De vorige keer zagen we Olevianus aan het front. Hij moest slag leveren. Daar voelde hij zich toe gedrongen. Hij betrad zelfs een slagveld met twee fronten. Op beide moest hij de onzuivere leer bestrijden, en opkomen voor de ware Bijbelse leer. En hij deed het met verve en overtuiging. Waar het over ging? Over de grond der zaligheid die in het heilig Avondmaal wordt aangewezen. Welke is die grond? Ze is de volkomen offerande van Christus die eenmaal aan het kruis is geschied. De kerk van Rome leerde en leert nog steeds dat in de tekenen van brood en wijn Christus Zelf lichamelijk aanwezig is. Bij elke bediening van de paapse mis wordt Christus geofferd. Daarmee wordt het eenmalige karakter van Christus' kruisoffer geloosend. Deze leer wilde Olevianus in zijn formulier bestrijden, omdat ze aan de grond der zaligheid geweld doet. Het andere front was dat van de reformator Zwingli die het heilig Avondmaal wilde beperken tot louter een herinneringsmaaltijd. Daarmee deed ook hij tekort aan de betekenis van het Avondmaal. Het sacrament wil immers niet alleen een terugblik naar het verleden bieden, maar door middel daarvan wil de Heere in het heden de levende band van de geestelijke gemeenschap van Christus en de Zijnen bevestigen.

Olevianus schreef nog even door. Hij eindigde zojuist met te zeggen dat de Heere Jezus met Zijn dood

voor hongerigen en dorstenden *“tot een waarachtige spijs en drank des eeuwigen levens geworden is.”* Hij bedoelde daarmee de onmisbaarheid van het werk van Christus met het oog op de zaligheid aan te wijzen. Olevianus gaat nu beschrijven hoe dat zo gekomen is. Wat heeft de kruisdood van de Heere Jezus dan veroorzaakt? Wat is het heilzaam gevolg van Zijn verzoenend sterven geworden? Op die vraag volgt nu een antwoord. En opnieuw spreekt Olevianus met twee woorden. In één woord kan hij het niet vatten. De vrucht van Christus' sterven is tweërlei.

De dood gedood

“Hij heeft”, zo lezen we, “de oorzaak van onze eeuwige honger en kommer, namelijk de zonde, weg genomen...” Dat is het eerste. De mens heeft door zijn moedwillige afval van de Heere de eeuwige dood verdiend. Die eeuwige dood wordt hier omschreven met *“eeuwige honger en kommer.”* Het is: eeuwig buiten God zijn. Het is: voor eeuwig buitengesloten zijn van de gemeenschap met de Heere. Het is: voor eeuwig de zaligheid moeten missen; voor altoos gebrek te moeten lijden. Afgesneden van de bron des levens, voor eeuwig... Dat alles is veroorzaakt door de zonde. Die zal hem tot in eeuwigheid doen honger en verkommeren. *“Deze honger maakt de mens rampzalig, en zal hem schrikkelijk plagen in de staat der verlorenheid, waar geen verzadiging is”* [B. Wielenga]. Van de oorzaak van dit rampzalige gebeuren, heeft Christus verlost. Van de zonde namelijk, *“de oorzaak van onze eeuwige honger en kommer.”* Let wel: de Heere Jezus heeft niet de mogelijkheid van zalig worden verworven. Hij heeft niet een aantal symptomen van de eeuwige dood weggenomen. Nee, Hij heeft de óorzaak van deze grote ellende weggenomen. Omdat Hij aan het kruis heeft uitgeroepen dat alles is volbracht. De

macht van de zonde is overwonnen. De overheersende kracht van de zonde heeft Hij teniet gedaan. De dood van de dood door de dood van Christus!

Een volkomen overwinning door de volkomen offerande van Christus. Er hoeft door de mens niets aan te worden toegevoegd. Daarvan wil het heilig sacrament getuigen. Dat is een kostbare troost voor ieder die zichzelf heeft leren kennen als dood door de misdaden en de zonden. De zonde heeft verwoestende gevolgen gehad in het leven van de mens. Ze heeft me de dood bezorgd. Ze heeft de band tussen de levende God en mij doorgesneden. Er is sprake van een absolute verlorenheid. Ik kan mezelf uit die verloren toestand nimmer verlossen. Maar nu is Hij gekomen – Jezus, die geen zonde gekend heeft en geen zonde ooit heeft gedaan. De eeuwige Zoon van God, de gewillige Knecht des Heeren, die op deze aarde als het vlekkeloze Lam Gods de zonde gedragen heeft, weggedragen heeft... *“Waarlijk, Hij heeft onze krankheden op Zich genomen en onze smarten heeft Hij gedragen. Doch wij achtten Hem dat Hij geplaagd, van God geslagen en verdrukt was. Maar Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld. De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem en door Zijn striemen is ons genezing geworden...”*

Olevianus wil Gods aangevochten kinderen, die nog zoveel last hebben van de zonde die nog tegen hun wil in hen overgebleven is, wijzen op deze weldaad, in het sacrament betekend en verzegeld: de zonde zelf, de oorzaak van de eeuwige honger en kommer, is weggenomen. En weg is weg! *“In die dagen en te dier tijd, spreekt de Heere, zal Israëls ongerechtigheid gezocht worden, maar ze zal er niet zijn, - en de zonden van Juda, maar ze zullen niet gevonden worden”* [Jer. 50: 20].

De zonde heeft verwoestende gevolgen gehad in het leven van de mens. Ze heeft me de dood bezorgd. Ze heeft de band tussen de levende God en mij doorgesneden.

De levendmakende Geest verworven

Ons formulier noemt op deze plaats twee vruchten van de kruisdood van de Heere Jezus. Uit de inzetting van het heilig Avondmaal zien we niet alleen dat de dood is weggenomen. Maar, meer nog dan dat: het leven komt openbaar! Hoe dan? Christus heeft, zo schrijft Olevianus, "ons de levendmakende Geest verworven..." De Heere doet geen half werk. Golgotha baant de weg voor het lege graf op Pasen en voor de vervulde harten op Pinksteren.

Nog voordat Hij de diepe weg van lijden en sterven ging, heeft de Heere Jezus Zijn discipelen al de belofte van de Heilige Geest gegeven. De Trooster zou komen, de Geest die van de Vader en de Zoon zou uitgaan. De Heilige Geest die het door Christus verworven heil zou toepassen in de harten. "Ik leef en gij zult leven!" [Joh. 14: 19], zo beloofde de Heere Jezus aan Zijn jongeren, en in hen aan Zijn gehele kerk. Hij deed deze belofte in het verband van Zijn woorden over de komst van de Heilige Geest. "Ik zal de Vader bidden, en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid. (...)

De Trooster, de Heilige Geest, welke de Vader zenden zal in Mijn Naam, die zal u alles leren en zal u indachtig maken alles wat Ik u gezegd heb" [Joh. 14: 16, 26].

Nu wordt de Heilige Geest de levendmakende Geest genoemd. Hij draagt deze naam terecht. De Heere Jezus Zelf wees al op dit werk van de Heilige Geest. In Johannes 6 lezen we van de schare die getuige is van het wonder van de vermenigvuldiging van de broden. Dan wijst de Heere Jezus hen op Zichzelf. Hij noemt Zich het Brood des levens. "Ik ben dat levende Brood dat uit de hemel nederge-daald is. Zo iemand van dit Brood eet die zal in der eeuwigheid leven. En het Brood dat Ik geven zal, is Mijn vlees, hetwelk Ik geven zal voor het leven der wereld" [Joh. 6: 51]. Maar de schare begrijpt het niet. Ze vatten deze dingen stoffelijk, natuurlijk op. Maar dan wijst de Heere Jezus op het werk van de Heilige Geest. "De Geest is het die levend maakt; het vlees is niet nut. De woorden die Ik tot u spreek, zijn geest en leven" [Joh. 6: 63]. Verhelderend is de toelichting die de Statenvertaling in haar kanttekening daarbij geeft: "... hetwelk door de kracht Zijn Geestes

teweeg gebracht wordt en waardoor het leven wordt voortgebracht."

De Heilige Geest is de levendmakende Geest! Daarvan spreekt de gehele heilige Schrift. Vanaf de eerste bladzijde tot de laatste. Was het de Geest niet die zweefde op de lege en woeste wateren? Door het Woord des Heeren zijn de hemelen gemaakt en door de Geest Zijnsmonds al hun heil. Zendt God Zijn Geest uit, zo worden de dingen geschapen, en Hij vernieuwt het gelaat des aardrijks. En dat geldt niet alleen in het natuurlijke. In het wonderbare werk van de wedergeboorte, als de Heere leven verwekt in een geestelijk dode, is het de Heilige Geest die levend maakt. Deze levendmakende Geest is door Christus verworven en door Hem aan Zijn kerk geschonken. En wat is nu het leven dat deze Heilige Geest schenkt? Nu komen we aan het diepste geheimenis van het heilig Avondmaal. Het is geen ander leven dan het leven van Christus. Want een ander leven is er niet! Daarover de volgende keer.

J.M.J. Kieviet

*De Heilige
Geest die het
door Christus
verworven heil
zou toepassen
in de harten.*

Sprekend verleden

Theodorus van der Groe. De bekering (8)

Gods kinderen beminnen de inzettingen des Heeren. Zij willen de geboden des Heeren onderhouden. Zij hebben Gods wet lief. Zij begeren de weg van Gods geboden lopen. Uiterlijke gehoorzaamheid is ontoereikend, het komt aan op het innerlijk. Daartoe is de leiding van de Heilige Geest nodig. De dichter smeekt om die genade 'Ik zal de weg Uwer geboden lopen, als Gij mijn hart verwijdt zult hebben.' Dan alleen worden de geboden op een geestelijke manier onderhouden. Gods kinderen kennen niet alleen een hartelijke

vreugde in God door Christus, maar ook een lust en liefde om naar alle geboden Gods te leven, zij willen wandelen in alle goede werken.

Lust en liefde

Voor de bekering leeft een mens in de zonde. Hij is een hater van al de geboden van God. Hij is een kwade boom die kwade vruchten voortbrengt. Hij wandelt in de zonden en de misdaden. Als de boom goed gemaakt wordt, worden ook zijn vruchten goed. De geboden des Heeren worden dan

onderhouden en nagevolgd. De lust, liefde en begeerte strekt zich uit naar goede werken. Het volk des Heeren is ijverig in goede werken. Er is liefde en achting voor al de geboden des Heeren. Zo lezen we van Zacharias en Elisabeth dat zij beiden rechtvaardig voor God waren, wandelende in al de geboden en rechten des Heeren.

Naar de wil van God
Van der Groe schrijft: "Gods geopenbaarde wil bevat al die goede en heilige wetten, geboden en inzettingen, die Hij aan Zijn volk en gunstgenoten geeft, om daarnaar

De verstgevorderden in de genade struikelen nog dagelijks in veel dingen. Zij staan voor de grootste zonden bloot als de Heere hen aan zichzelf overlaat.

alleszins te leven, en die Hij door Zijn Heilige Geest in hun harten schrijft." Gods Woord is het enige richtsnoer voor Gods kinderen wat de goede werken betreft. Er mag niets gedaan worden naar eigen zondige, vleselijke wil. Er dient onderwerping te zijn aan de wil van God in alle dingen. Gods wil leren Gods kinderen kennen door Woord en Geest. Het is hun begeerte Gods wil al meer te leren kennen. De verstgevorderden in de genade struikelen nog dagelijks in veel dingen. Zij staan voor de grootste zonden bloot als de Heere hen aan zichzelf overlaat. De ware bekeerden zondigen nog vaak, maar het blijft hun begeerte naar de wil van God te handelen in alle dingen. Het kwade wordt niet met lust en liefde gedaan. Het goede wel. De lust van Gods kinderen is in des Heeren wet en zij overdenken die wet dag en nacht. Gods kinderen zijn een zeer gewillig volk op de dag van Gods heilkracht. Het leeft door genade in het hart: Spreek, Heere, want Uw knecht hoort.

Goede werken

De bekering heeft tot doel dat er goede werken gedaan zullen worden. Voor de bekering worden er alleen maar boze, kwade en zondige werken gedaan. Gods kinderen dienen in goede werken te leven en te wandelen. We lezen in Titus 2:14 'Daartoe toch heeft Christus Zichzelf gegeven, opdat Hij de Zijnen zou verlossen van alle ongerechtigheid, en Zichzelf een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken.' Uit zichzelf kan een mens niets anders dan zondigen. Waarachtige bekering is nodig om goede werken te gaan doen. Maar wat zijn nu eigenlijk goede werken? Deze vraag wordt in het leerboek der Kerk, de Heidelbergse Catechismus gesteld. Er is sprake van 'werken' omdat het gaat over de daden en handelingen van Gods kinderen met hun ziel en lichaam. Voordat iemand bekeerd is kan hij niets goeds denken of doen. De Heere bekeert zondaren en maakt hen werkzaam zodat zij goede werken gaan doen. Zij brengen vruchten voort der bekering waardig. Er is

ook sprake van 'werken' omdat de ziel zich tot die werken moet inspannen. De overgebleven zondige en verdorven natuur verzet zich hiertegen. Gods Woord draagt op te werken, te arbeiden, te strijden, te zoeken en te kloppen. De ziel is in het verrichten van goede werken niet lijdelijk en werkeloos. Er is sprake van goede werken. De werken heten 'goed' omdat ze heel anders zijn dan de daden van onbekeerden die niet anders kunnen doen dan zondigen. Onbekeerden doen de werken des vleses. Bekeerden doen goede werken. Goede werken stemmen overeen met de goede wet van God. Goede werken zijn bedoeld om God te verheerlijken en de naaste te stichten. Voor Gods kinderen zijn goede werken goed en heilzaam.

Uit een waar geloof

Het ware geloof is de bron van de goede werken. We lezen in Romeinen 14:23 dat al wat uit het geloof niet is, zonde is. In Hebr. 11:6 staat dat het zonder geloof onmogelijk is Gode te behagen. Zolang een mens het ware geloof mist, is zijn doen en laten alleen maar zonde. Alleen het geloof werkt door de liefde. Zonder geloof is er geen rechtvaardigheid en heiligheid bij de mens te bespeuren. Iemand die niet gelooft, leeft in de zonde. Hij is dood in de zonden en de misdaden en is verdoemelijk voor God. Het doen en laten van zo'n mens kan de Heere niet behagen. Wie het ware geloof niet kent, kan geen goede werken doen. Goede werken komen voort uit de vereniging met Christus door de Heilige Geest. Van der Groe verwijst naar Abel. "Want Abel was een gelovige, en hij offerde zijn offer en deed al zijn werk in en uit het geloof, en daarom was het de Heere aangenaam." Goede werken kunnen alleen gedaan worden door de kracht en invloed van Christus en door de Heilige Geest. Zonder de Heere kunnen Gods kinderen immers niets doen. Door het geloof woont Christus in de ziel. Gods kind wil goede werken doen omdat hij de Heere wil gehoorzamen. Het hart wil doen wat de Heere eist.

Naar Gods wet

De Heere heeft Zijn heilige wet duidelijk geopenbaard in Zijn Woord. Door de Heilige Geest wordt die wet in het hart van de gelovigen geschreven. Gods kinderen erkennen God in Christus als hun enige Koning en Weggever, zij onderwerpen zich aan Hem, zij begeren met ziel en lichaam naar de wil van hun God en Koning te leven. Alles wat zij doen willen zij doen in overeenstemming met Gods heilige wet. De Zaligmaker zegt in Matth. 7:21 'Niet een iegelijk, die tot Mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het Koninkrijk der hemelen, maar die daar doet den wil Mijn Vaders, Die in den hemelen is.' Een vroomheid die strijdt met Gods wet kan de Heere niet behagen. De wet van God is het enige richtsnoer voor Gods kinderen.

Ter ere Gods

Gods kinderen begeren in alles te leven tot eer van God. We lezen in 1 Kor. 6:20 'Want gij zijt duur gekocht; zo verheerlijkt dan God in uw lichaam en in uw geest, welke Godes zijn.' In 1 Kor. 10:31 staat 'Hetzij dan dat gijlieden eet, hetzij dat gij drinkt, hetzij dat gij iets anders doet, doet het al ter ere Gods.' Gods kinderen vinden hun hoogste zaligheid in het bedoelen van de eer van God. Werken zijn geen goede werken als zij op ons eigen goeddunkken of op inzettingen van mensen gegrond zijn. Het proberen op te richten van een eigengerechtigheid door onbekeerden is geen goed werk. We lezen in Matth. 15:9 'Doch tevergeefs eren zij Mij, lerende leringen die geboden van mensen zijn.'

A. van Heteren

Als echt niemand naar je omkijkt...

Na heel lang bellen doet ze pas open. Een vrouw van een jaar of 40. Als we in haar flat komen, komt er een indringende urinegeur op ons af. We gaan in de woonkamer zitten. Op de tafel staan nog etensresten van verschillende maaltijden. Het is er verre van schoon.

Met de vrouw is nauwelijks een woord te wisselen. Ze wringt continu met haar handen in elkaar en kijkt met starre ogen voor zich uit. Ze is psychisch niet in orde, en ook haar verstandelijke vermogens zijn beperkt.

Haar moeder, al ver op leeftijd, ligt op bed in de slaapkamer. Ze is ziek. En ze is dementerend. Wie zorgt er voor haar? Haar dochter kan het niet. En verder kijkt er niemand naar hen om. Echt niemand...! Ze leven in deze grauwe, grijze flat in Yerevan, de hoofdstad van Armenië.

Eén lichtpuntje is er: het bezoek van mensen uit de kerkelijke gemeente. Zij brengen eten, hebben een luisterend oor en proberen in heel praktische zin een stukje steun te geven.

Armenië: een land met diepe sporen

Het was een van onze bezoeken tijdens onze indrukwekkende 'vrouwenreis' naar Armenië met *Kom over en help*. Deze organisatie steunt in dit land - via de plaatselijke baptistengemeente - verschillende projecten. Om even een kort beeld te schetsen van Armenië: het grenst aan Azerbeidzjan, Georgië, Turkije en Iran en is de oudste christelijke staat. De grenzen met Turkije en Azerbeidzjan zijn gesloten. De gevolgen van de zware aardbeving (1988) en de oorlog met Azerbeidzjan (1991) over Nagorno-Karabach hebben diepe sporen achtergelaten in de samenleving. Velen zijn door (de nasleep van) deze gebeurtenissen niet in staat geweest een redelijk bestaan op te bouwen. En dat hebben we gezien.

Gaarkeuken

Een ander bezoek was aan de gaarkeuken in Rhazdan, een klein en armelijk dorpje. De gaarkeuken is een gezellige ontmoetingsruimte waar zo'n 50 mensen per dag een maaltijd gebruiken, vooral ouderen. Deze mensen krijgen wel een uitkering van de overheid, maar die is zo gering, dat ze daarvan bij lange na niet kunnen rondkomen. En daarom zijn de twee zussen, Luba van 75 en Nadia van 72, zeer dankbaar dat ze hier te eten krijgen. Het mooie van deze gaarkeuken is dat mensen elkaar ook ontmoeten, dat het hen uit hun sociale isolement haalt. Pastor Razmik runt, samen met zijn vrouw en een aantal andere helpers, deze gaarkeuken. En hij doet veel meer dan dat. Hij bezoekt de ouderen, zorgt voor medicijnen en wat ze nog meer nodig hebben en zelf niet kunnen regelen. Daarnaast brengt hij het Woord van God. Deze middag is er, zoals elke woensdag, een dienst, evenals zondags. De zeer sobere "kerkzaal" is gevuld met zo'n 25 vrouwen, die vol aandacht luisteren, meezingen en meebidden.

De allerarmsten

Ten slotte een laatste bezoek. Aan een poor family, een arm gezin. Het gezin waar ik een dag en nacht verblijf (om enigszins in te leven wat het is), bestaat uit een 'woonkamer' en een slaapkamer. In de 'woonkamer' leeft het hele gezin overdag, de slaapkamer ligt vol met bedden en matrassen, en daar slapen vader, moeder, de kinderen en hun gast. Water is er niet, en wassen wordt dus ook niet dagelijks gedaan. Als vader geen werk heeft - en dat gebeurt helaas maar al te vaak - is het in de winter moeilijk om alle kindermonden te vullen en te zorgen dat er voldoende warmte is in het huisje. En dan te bedenken dat de winters in Armenië bitterkoud kunnen zijn.

Het bezoek aan Armenië was indrukwekkend. Wat is het nodig om naar onze naasten om te zien en hen daadwerkelijk te helpen. Op www.komoverenhelp.nl kunt u meer lezen over de ervaringen tijdens de vrouwenreis en vindt u een foto-impressie.

Corine de Jong
bestuurslid *Kom over en help*

Boekbesprekingen

Een moordenaar gestraft en zijn zonden vergeven, geschreven door vijf puriteinse predikanten, Uitgave Robbers reprints, Scherpenzeel, paperback, 85 blz., € 7,95 ISBN 978-09-815251-2-1.

Oorspronkelijk uitgegeven in 1669 in Londen. Het boekje gaat over een jongen van 15 jaar die een zondig leven leidt en een moord pleegt en wordt veroordeeld tot de doodstraf. Puriteinse predikanten komen hem opzoeken in de gevangenis en het wonder van vrije genade wordt verheerlijkt in het hart en leven van deze jonge moordenaar. De avond voordat hij stierf sprak hij ondermeer

deze woorden: "God heeft ervoor gezorgd dat ik walg van mijn zonden...wat de vreugde van mijn ziel is geweest, vind ik nu zo slecht als de hel. God heeft mij laten zien dat al mijn eigen gebeden en tranen en alle gebeden van al de goede mensen die mij hebben opgezocht, mij niet kunnen zalig maken. Dat kan Christus alleen. Ik werp mijzelf aan de voeten van Christus om genade en als ik omkom, dan wil ik daar omkomen. Ik voel een verlangen en een higen naar Christus en ik heb Hem meer lief dan mijn leven. Ik verlang ernaar om bij Hem te zijn en ik wil niet langer meer leven.

Deze wereld is een kleine hel door de zonde, ik ben niet bang voor de dood, want ik hoop dat de prikkel er voor mij uitgehaald is." Van

harte willen we dit boekje aanbevelen voor jong en oud.

Liefde voor Israël

als primaire drijfveer

De stichting bevordert door haar werk de evangelieverkondiging onder de Joden.

Voor meer informatie over ons werk, lezingen en donaties, ga naar onze website: www.messiasbelijdendejoden.nl of neem contact op met ds. G. Bouw, tel.: 0172 - 47 00 40, e-mail: g.bouw@solcon.nl

Een gift overmaken kan op 37 78 53 496.

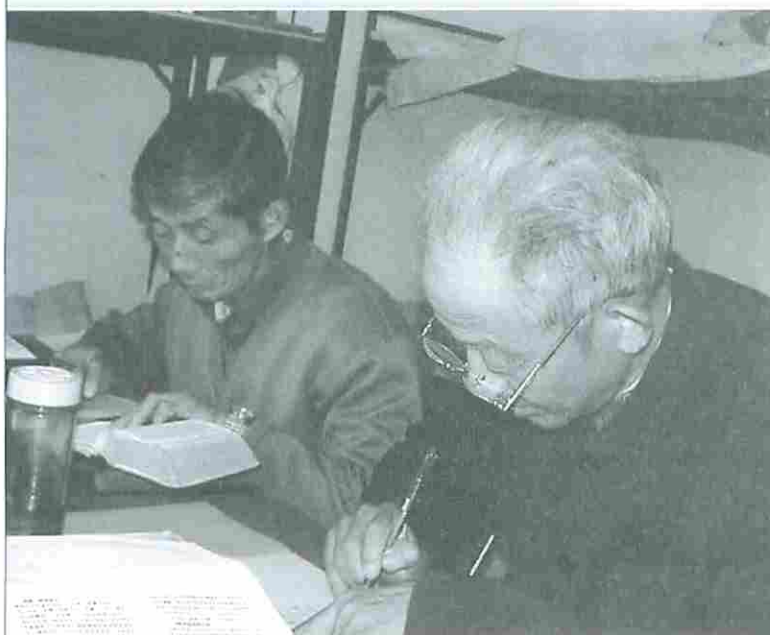
Postbus 22 - 3860 AA Nijkerk

Stichting Straun
Messias
belijdende
Joden

Een economisch welvarend China?

Ja zeker, maar... voorgangers hebben het erg moeilijk!

Maakt u hun studie mogelijk?

Stichting China
Veenendaal

Stort uw bijdrage op

rekening 32 06 66
t.n.v. Stichting China
Postbus 1150
3900 BD Veenendaal

Colofon

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopij voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:
Ds. A. van Heteren, Vlaak 10,
8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C,
2959 AC Streefkerk.
Telefoon: 0184-669116.
Fax: 084-2220131.
Email: pand@solcon.nl
ING 70.43.50 t.n.v. Stichting
Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 13,50 per jaar.
Abonnementsprijs voor de Verenigde
Staten en Canada 12 dollar per jaar.
Advertenties € 0,36 (ex. BTW) per mm
met een kolombreedte van 6 cm.
Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

HELP MEE DE WAARHEID TERUG TE BRENGEN IN DUITSLAND

Ziet u mogelijkheden om tijdens uw verblijf in Duitsland een of meer van onze vertaalde oudvaders weg te geven? Als tegengif tegen het heersende Humanisme en Modernisme? Kijk dan op onze website www.svvhd.org voor de boeken, of bestel een catalogus/infoboekje.

T 0416 - 691788
svvhd@kliksafe.nl
Gift: 548.98.79.20

HEIDELBERG & DORDRECHT

VAN STAVEREN
Begravenisverzorging

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Sumatrastraat 11 - 2405 EM Alphen aan den Rijn (0172) 233338
info@vanstaverenbegravenisverzorging.nl
www.vanstaverenbegravenisverzorging.nl